

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skygebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 81. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649682262752/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

- Den franske Leir var nær, der kom jeg hen,
Men ei den tause Mand jeg saae igjen;
Ham var det dog, der Liv og Hjelp mig gav!
Maaskee nu Græsset voxer paa hans Grav:
Maaskee han lever - lever langt herfra,
Er lykkelig - mit Hjerte siger ja!

Vi kjørte over *Elsterfloden*, i hvilken Poniarowsky fandt sin Død; man viiste mig i Forstaden de forskjellige Stillinger den fjendtlige Armee her havde taget, hvor man havde sprængt igjennem Haverne, og hvor Napoleon havde trukket sig tilbage.

Leipzig selv gjorde et behageligt Indtryk paa mig, det er en stor, venlig By, Hovedgaderne ligne meget vor Østergade, men de ere bredere, og hvad der gjør dem smukkere, mere lige. Jeg troer der boe 2 à 3 Boghandlere i hver Gade; overalt hang der Skabe med Bøger, og i de store, blanke Glasvinduer, Kobber og Billeder. Paa Gaderne løbe Burscher med lange Piber i Munden og Collegie-Hefter under Armen; nogle havde deres tyske Original-Dragt paa, de store hvide Buxer, den korte Frakke, og de lange Lokker ud over den hvide Krave.

Jeg besøgte Nicolai-Kirken. Her ere Malerier af *Oeser*; et der forestillede »Christus ved Brønden» behagede mig især, om det maatte behage mig, veed jeg ikke, da jeg ikke endnu har spurgt nogen Kunstdommer derom; i Kuppelen over Alteret var malet en svævende Engel, det syntes ikke at være Maleri, men et *levende* Væsen. De høie Hvælvinger bleve just støvede af; man havde reist nogle kunstige Stilladser, og fra disse reiste sig en uhyre lang Stige, høit op, som en Skibsmast, og øverst oppe paa dette vaklende Sæde sad en Mand, ligesom *Pind* i »Sigrid med Sløret» og feiede af yderste Formue, det saae malerisk nok ud, men lidt »fürchterligt». Det forekom mig næsten, som Manden var sat derop, for at Kirken ved ham og hans tilsyneladende Fare, skulde see høiere ud, end den egentlig var.

I et lille Aflukke her, viiste man os en gammel Prædikestol, som *Luther* skal have prædiket paa; jeg reiste mig paa Taaspidsen for at naae saa høit, at jeg dog kunde lægge Hænderne, hvor han maa have lagt sine.

Fra den gamle Kirke vandrede jeg ud af Byen til *Gellers* Grav.

En flad, simpel Steen med hans Navn og Døds-Aar laae derover,

ved Siden var plantet et Rosentrae, og rundt om stod et lavt Gitter, hvor de Mange der havde besøgt Digterens Grav, havde skrevet og skaaret deres Navne; jeg skrev ogsaa mit.

Rundt om vare mange, langt pynteligere Grave, der gjemte vist langt fornemmere Folk end *Gellert*, men ingen fremmed Haand havde skrevet sin Erindring der, selv de jerngitterede Kapeller rundt om, stode kun som en Muur, der tjente til at omslutte den simple Digter-Grav. Her var Digteren den fornemste, ved ham fik dette Sted med sin Døde, Interesse. Hertugen af Weimar har saaledes bestemt, at *Göthes* og *Schillers* Liig skulde staae paa hver Side af hans, i det kongelige Capel. Saaledes kan *Mennesket* faae sig en Regnbue, naar det staaer mellem Solen og den brusende Fos.

De andre friske Grave rundtom, vare ellers saa underligt pyntede, man havde foruden Blomster og Krands, besat dem med Citroner og Appelsiner, og nogle af disse vare skaarne i Stykker; fra Krandsen flagrede lange Baand med Guld- og Sølv-Fryndser, der, naar denne hele Stads var noget gammel, saae ganske hæsligt ud. Paa Baandene vare Vers aftrykte, deels selvgjorte, deels valgte af bekjendte Digtere, saaledes fandt jeg paa et, *Høity:*

«Heute hüpf' im Frühlings-Tanz,
Noch der frohe Knabe,
Morgen weilt der Todtenkranz
Schon auf seinem Grabe!»

At en Grav smykkes med en enkelt Krands, finder jeg smukt og betydningfuldt; Tømmermanden sætter jo ogsaa sin Krands med det brogede Flitterguld, paa Husets Tag, naar den hele Bygning er reist, hvorfor skulde vi da ikke, ligesom han, ogsaa her sætte en Krands, Graven er dog Taget paa vor Jordlivs Bygning, først naar denne er klappet til, er den fuldkommen reist.

Der blev just et Liig begravet her paa Kirkegaarden; det var en gammel Snedker, der maaskee selv havde kjøbt Træet til sit snevre Sovekammer. Kisten blev baaren paa Mændenes Skuldre, og var ogsaa pyntet med Blomster, Citroner og Appelsiner; der var en stor Trængsel af Børn og Fruentimmer, dog kom jeg temmelig nær Graven, hvor Chordrengene sang med barnlige Stemmer, medens Solen begyndte at gaae ned bag de høje Popler.